Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei. In străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 295 Joi 30 Octombrie 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALA „ABONAMENTE"

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 300 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN [illegible]PESCU

IMBUNĂTĂŢIREA DENSITĂŢII RURALE

Nu este, desigur, o simplă coincidenţă, împrejurarea că popoarele care au izbutit să-şi întemeieze viaţa şi destinele pe o nouă ordine spirituală şi materială, înţeleg să pună un accent deosebit, în sforţările lor înnoitoare, pe desvoltarea elementului rural, pe lărgirea şi adâncirea puterilor lui de lucru, adevărat rezervoriu de primenire, de sănătate, de stabilitate pentru întregul organism naţional şi statal.

Precum am arătat într'un articol precedent, Italia şi Germania, sub directivele realiste şi constructive ale concepţiilor fasciste şi naţional-socialiste, au reţinut din timp neajunsurile şi primejdiile ce se legau de procesul exodiului rural spre oraşe şi de suprapopularea centrelor industriale şi comerciale, care pe nesimţite îngroşa rândurile clasei proletare, aţea clasă de desrădăcinaţi, care au format ani de-arândul, sub influenţa ideilor marxiste şi practicilor sindicalismului - revoluţionar, armatele de subminare continuă a ordinei şi siguranţei statelor, la dispoziţia agitatorilor fără patrie şi fără răspundere.

Întărirea factorului rural, pe temeiul principiului proprietăţii individuale, care asigură elementul de legătură cu pământul ţării, elementul de statornicie şi de siguranţă în stat, s'a impus, deci, nouilor regimuri ca o acţiune de contrabalansare a curentelor de extremă stângă, ca un contrafort, de care să se lovească şi să se sfărâme toate uneltirile anarhocomuniste.

De aci acea preocupare de a se restabili echilibrul şi buna convieţuire între sate şi oraşe, oprindu-se curentul dezordonat al exodiilor spre centrele urbane, de aci curentul de repunere în contact a orăşanului şi în deosebi a lucrătorului industrial cu brazda şi cu natura, prin creiarea parcurilor muncitoreşti.

Această acţiune de descongestionare a centrelor urbane, suprapopulate şi supraindustrializate, din statele naţionalismului realist şi totalitar, desăvârşită prin curentul întoarcerii la ogor şi la binefacerile naturii, urmează exact drumul invers decât cel impus de regimul sovietic din Rusia comunistă.

Dându-şi seama din capul locului de rezistenţa dârză, naturală, organică, pe care clasa ţărănească o opunea aplicării principiilor comuniste în mediul rural, căpeteniile regimului roşu n'au ezitat, după punerea la contribuţie a unor soluţii de tranziţie, să treacă la lupta de exterminare a clasei ţărăneşti cu oarecare stare, deportând pe culaci şi înglobând pe ceilalţi în organizaţia kolhozurilor şi a sovhozurilor, concepute — mai ales acestea din urmă — ca adevărate uzine agricole, în care ţăranul apare ca simplu salariat, caşi un lucrător industrial. El putea foarte bine să se stabilească şi la oraş, de unde se deplasa cu autobuzul, la ora fixată pentru începerea lucrului, pe şantierul agricol. Iar pe cei prisoselnici pentru muncile câmpului autorităţile sovietice s'au arătat bucuroase să-i desrădăcineze din mediul rural, spre a-i îndruma în massă la oraşe şi spre centrele industriale, unde îngroşau rândurile proletariatului anonim.

Aşa s'a ajuns la destrămarea de azi a puternicului element ţărănesc, conservator şi dârz din Rusia dinaintea erei bolşevice, aşa se explică exploatarea şi mizeria în care a fost găsit de armatele învingătoare şi tot aşa se explică şi supraaglomerările din oraşele bolşevice, care şi-au dublat şi şi-au triplat populaţia din primii ani ai instaurării regimului sovietic.

Pentru România de mâine se pune încă de pe acum problema echilibrului ce trebue să se asigure în ce priveşte repartizarea populaţiei între mediul rural şi mediul urban. La noi, însă, ea are unele laturi deosebite faţă de ţările supraindustrializate ale Apusului. În primul rând, graţie prolificităţii, excedentul natural al populaţiei, mai ales în mediul rural, a dus la o densitate prea mare a populaţiei ţărăneşti, în raport cu suprafaţa de cultură, din care trebue să trăiască. Sporul anual al populaţiei rurale a împins fatal la fărâmiţirea proprietăţilor individuale ţărăneşti, care pentru mulţi nu mai poate să acopere necesităţile de hrană. S'a creiat astfel la sate un prisos de braţe fără posibilitate de întrebuinţare curentă în exploatările agricole şi faţă de care se punea problema sau a plasării lor în industrii sau a colonizării lor în alte regiuni.

Orizonturile ce se deschid economiei româneşti în urma nouilor schimbări produse în bazinul dunărean şi Răsăritul Europei, caşi posibilităţile pe care i le oferă noul său spaţiu vital, cucerit prin jerţfe neprecupeţite, îi pune la îndemână ambele soluţii, adică: atât plasarea prisosurilor rurale în industrie şi comerţ, care vor cunoaşte o eră de mare desvoltare, cât şi în agricultură, prin colonizări raţionale, în nouile regiuni atât de fertile. In comerţ şi industrie, elementul român - macedonean, sprinten şi întreprinzător, este indicat — după cum foarte sugestiv a documentat într'un articol recent d. prof. Agricola-Cardaş — să joace un rol din cele mai active, alături de olteni şi mocani, precum foştii luptători şi însurăţeii din regiunile lipsite de pământ, ar putea să întemeeze reţele de viaţă şi gospodărie românească în nouile teritorii şi pe nouile hotare, având bineînţeles la spatele lor, tot sprijinul şi bunele îndrumări ale organelor de stat.

Din această bifurcată îndrumare — spre industrii şi spre ogoare — elementul rural va ieşi întărit şi însănătoşit, ceeace va constitui o chezăşie de echilibru şi de siguranţă pentru întreaga nouă ordine românească.

DAR TIMPUL?

La 31 Octombrie sărbătorim şi noi ziua economiei, a acelei virtuţi pe care nu mai e nevoe s'o scoatem în evidenţă, pentru că toţi îi cunosc minunatele ei rezultate. Principiile economice trebuesc aplicate în toate domeniile şi pentrucă se zice „timpul e bani" n'ar fi bine ca propovăduitorii economiei — funcţionarii statului — să economisească şi „banii", adică timpul altora?

Să cităm un caz izvorit dintr'o măsură recentă, ca efect, probabil, al protestelor tuturor în ce priveşte racila biurocraţiei formaliste şi „şicanitoare".

Fiecare locuitor trebue să aibă un buletin al populaţiei. Am arătat la vreme, cât ne-a îngăduit opreliştea oficială, că şi în interesul publicului şi în interesul autorităţilor însărcinate cu paza, identificarea şi găsirea cetăţenilor, formalităţile trebuesc făcute cu toată inlesnirea pentru ca registrele oficiale să cuprindă pe toţi locuitorii. Cum se eliberau până acum „buletinele" şi cum se făceau menţiunile referitoare la schimbările de adresă ştim cu toţi; pentru această din urmă formalitate te duceai la circumscripţie, plăteai taxa de 10 lei şi se făcea în „buletin" menţiunea cerută. Se pare că vreun funcţionar superior, darnic cu timpul altora pentru că pe al său îl plăteşte Statul, s'a gândit că afacerea e prea simplă şi că trebue să i se dea ritmul... normal.

A hotărît deci ca oricine se mută, să plătească taxa de 10 lei la administraţia financiară respectivă şi cu recipisa să se prezinte apoi la circumscripţia de poliţie căreia aparţine, spre a-i scrie menţiunea cerută. Face deci cetăţeanul petiţie cu timbrul de 9 lei plus 1 aviaţia, pentru ca Administraţia financiară să-i primească zece lei. Face „coadă" vre-o jumătate de ceas la ghişeu şi când ajunge, funcţionara îi arată, că petiţia nu e bună, ci trebue făcută pe un formular special imprimat. Timbrele nu se mai deslipesc, trebue să pună altele pe „formular". Insfârşit, totul e în regulă şi după altă aşteptare eşti trimis la cassă — un singur ghişeu — să-ţi încaseze cei 10 lei La „cassă" coada e cât o zi de aşteptare. Funcţionarul e expeditiv, dar trebue mereu să inumere, să socotească, să dea restul, pentru că sunt în joc banii statului, sub mii de forme. După un ceas de aşteptare, cetăţeanul depune cei zece lei şi e trimis la alt ghişeu să i se dea recipisa.

Mai sunt însă alte sute de recipise de confecţionat, ale altora şi, omeneşte vorbind, este imposibil să ceri funcţionarului care nu mai pridideşte scriind, să lucreze mai repede ca o maşină. Deci: „Poftiţi mâine".

A doua zi „coadă" la recipise, fuga la circumscripţie cu altă petiţie timbrată, în total două dimineţi pierdute, pentru munca productivă a fiecăruia şi aceasta numai din pricina fanteziei unui funcţionar superior comunal ori fiscal, care, în loc să lase circumscripţia să încaseze taxa, ori să impună aplicarea unui timbru fiscal pe „buletin", a găsit cu cale să trimită lumea să-şi piardă timpul şi să aglomereze şi mai mult lucrările administraţiilor financiare.

Dacă am şti numărul tuturor celor cari au nevoie de menţiunile în „buletin", dacă am înmulţi acest număr cu numărul orelor de muncă pierdute pentru economia generală, ne-am da seama cât ne costă fantezia biurocratică a acelora cari nu-şi dau măcar osteneala să se întrebe ce efecte au măsurile pe cari le iau.

Dar dacă biurocaţiei puţin îi pasă de risipa timpului contribuabililor, au fost întrebaţi funcţionarii administraţiei financiare cât timp le consumă această inovaţie, au fost întrebaţi paznicii ordinei ce greutăţi noui se creiază, prin aceste complicaţii, alcătuirii de fişe speciale atât de necesare investigaţiilor poliţieneşti, administrative ori judiciare, ştie biurocraţia că sunt foarte mulţi cetăţeni cari neputând pleca dela munca lor, renunţă la îndeplinirea formalităţii de care pomenim?

...De aceea e necesar ca în festivităţile şi conferinţele ce se vor ţine cu prilejul zilei „economiei", să se adauge pentru biurocraţia românească de toate nuanţele, indemnul de a economisi şi timpul cetăţenilor şi timpul pe care Statul, cu imensele lui greutăţi, îl plăteşte celor cari uită în permanenţă că sunt în slujba publicului.

Dar se poate ca „indemnul" platonic să nu fie suficient şi în acest caz conducerea superioară a ţării trebue să pună ordine şi în acest important capitol al vieţii noastre publice.

I. VION

DUPĂ BĂTĂLIA DEL[illegible] KIEV

Un grup de prizonieri bolşevici

Aniversarea proclamării republicei turce

Poporul turc serbează astăzi a 18-a aniversare a proclamării Republicei, aniversare care evoacă marea figură a lui Ataturk, creatorul noului stat turc, omul genial care a avut curajul să rupă cu tradiţiile învechite şi, chemând poporul întreg la o viaţă nouă, să-i asigure un cadru legal prielnic dezvoltărei pe calea civilizaţiei şi a întăririi Turciei moderne.

Viteazul care a redat Turciei onoarea militară a fost în acelaş timp făuritorul unui stat consolidat, în care reformele cele mai îndrăzneţe au putut fi îndeplinite din iniţiativa lui şi sub directa lui supraveghere, fără zguduiri sociale.

Moartea prematură a acestui mare reformator a fost desigur o pierdere grea pentru noua Turcie. Urmaşul lui Ataturk însă, actualul preşedinte d. Izmet Inonu, luând

PREŞEDINTELE ISMET INONU

frânele statului, a ştiut să continue opera predecesorului său, întrunind unanimitatea opiniei publice turceşti şi înconjurându-se de colaboratori pricepuţi şi credincioşi ideei care a însufleţit acţiunea lui Ataturk.

In vremurile grele de azi, Turcia, prin înţelepciunea Conducătorului ei şi a colaboratorilor lui, a reuşit să se menţie în afara războiului dând dovadă de unitate, de calm, demnitate şi dragoste de independenţă şi onoare. Nici o solicitare n'a putut abate Turcia dela drumul intereselor ei proprii şi, adânc pătrunsă de sentimentul onoarei şi al securităţei, ea priveşte azi cu încredere viitorul.

Poporul român urează poporului turc, de care e legat printr'o sinceră prietenie, izbândă deplină pe calea urmată până acum.

Situaţia internaţională continuă să fie incordată

Cum sunt comentate discursurile d-lor Roosevelt şi Tojo

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 28 Octombrie. — In centrul discuţiilor politice se află azi la Berlin discursul d-lui Roosevelt, al cărui ton agresiv este categoric respins.

Modul cum purtătorul de cuvânt al ministerului de externe german a respins acest ton agresiv a depăşit cu mult cele obişnuit exprimate de această instanţă. După părerile germane, scopul acestui discurs este dorinţa d-lui Roosevelt de a provoca noui incidente şi de a ţări America, contra voinţei ei şi contrar promisiunilor d-lui Roosevelt, în război. Cercurile din Berlin consideră acum pe d. Roosevelt doar ca exponentul iudaismului internaţional, care urmăreşte distrugerea culturii europene.

❖

Generalul Tojo, preşedintele consiliului japonez, a ţinut ieri un discurs, arătând că Japonia nu mai poate da înapoi. Evenimentele s'ar desfăşura atât de rapid, încât nu se poate şti ce va veni. Japonia va urmări mai departe programul ei de expansiune. Generalul Tojo a arătat pericolul care ameninţă acum şi a cerut celor 100 de milioane de japonezi să fie uniţi.

Violenţa, acestui discurs e ilustrată prin incidentele dela frontiera ruso-japoneză. Presa britanică publică aceste incidente la loc de frunte. D. Volney Hord, comentatorul britanic, afirmă că Japonia vrea să atace Rusia Sovietică; în acest caz însă, Anglia, America şi Indiile olandeze vor sări asupra Japoniei.

Comentatorul britanic recunoaşte însă slăbiciunea Angliei în actualul conflict mondial şi declară că Anglia, America şi Rusia Sovietică n'au trupe suficiente spre a opri înaintarea armatelor germane. Din această cauză, cere o colaborare cu chinezii, cari să nu fie însă folosiţi decât ca infanterişti.

O voce neutră din Turcia arată cât de incordată este situaţia de azi. La Ankara, înarmarea vaselor comerciale americane şi trimiterea lor în zonele de război, sunt considerate ca o dovadă că Statele Unite vor participa în curând în mod activ la actualul război. D. Duff Cooper care se află în Extremul Orient, a cerut ca toate furniturile către Japonia să fie sistate, întrucât incordarea japono-americană a atins punctul culminant.

❖

„Diplomatisch Politische Korrespondenz" se ocupă azi de atentatele din Franţa împotriva ofiţerilor germani. Acest organ oficial declară că autorii morali ai acestor atentate se află în Anglia şi America. Urmările teribile ale acestor atentate şi anume împuşcarea ostatecilor, au produs o impresie deosebită, chiar şi asupra autorilor morali. O dovadă despre aceasta este faptul că generalul De Gaulle s'a îndepărtat categoric de aceşti autori morali.

❖

Afirmaţiile comentatorilor britanici că ofensiva germană împotriva Moscovei a fost oprită este desminţită prin faptul că operaţiunile germane continuă conform programului, în ciuda vremii rele. Este dela sine înţeles că vremea extrem de nefavorabilă a produs o anumită încetinire a operaţiunilor dar cercurile militare germane au ţinut seama dinainte de acest fapt.

❖

Un deosebit interes a produs la Berlin declaraţia d-lui Mussolini despre posibilitatea unui război de lungă durată. Se constată că şi în Anglia a început să se impună părerea că timpul nu este un aliat al Angliei, ci al puterilor Axei, cari nu au de ce să se teamă de un război lung.

Cultul oştirii şi al eroismului

Ordinul d-lui mareşal Antonescu pentru cinstirea celor cari s'au jertfit pentru ţară, constituie în puţinele dar cuprinzătoarele lui îndemnuri, un adevărat catehism de pedagogie naţională.

— „In şcoli, — cere d-sa, — copiii orfani de război şi copiii invalizilor să fie aşezaţi în primele bănci!"

Cultul eroilor, prin supraviţuitorii lor, iată un adevărat început de ocrotire şi de cinstire a eroismului.

Căci fiecare din copiii celor rămaşi pe câmpul de luptă va purta dealungul celei mai triste copilării, o dramă închisă privirii şi bucuriei celor privilegiaţi de soartă.

Pe cât de neînţeleasă celor fericiţi, pe atât este de adâncă durerea prematură a copilăriei, după cum arăta cu geniala-i înţelegere Dostoiewschy, când afirma că „Suferinţa intregii lumi nu face cât lacrima unui copil".

Impunând conştiinţei unanime, acest respect pentru urmaşii eroilor, d. mareşal Antonescu a ridicat cea mai delicată dintre problemele sufleteşti ale şcoalei. Aceea de a se şti, dacă aceşti sărmani copii, lipsiţi de cea mai caldă afecţiune şi mângâlere, vor putea găsi realmente, în şcoalele lor, atâta iubire şi înţelegere, încât rănile lor vii şi adânci să se poată vindeca cu timpul.

Căci numai aşa, locul şi prezenţa lor în fruntea celorlalţi va avea şi semnificaţia morală şi educativă a învăţământului sublim pe care l-au dat cei căzuţi pentru ţară.

Problema este serioasă şi rosturile ei adânci trebue să pătrundă realmente în conştiinţa educatorilor şi a conducătorilor şcoalei noastre.

Măsura, prin caracterul şi elevaţiunea ei spirituală, depăşeşte cadrul unei simple dispoziţiuni de administraţie şcolară.

Ea închide şi rezumă chiar, un întreg sistem educativ, menit să formeze sufletul anemiat şi sbuciumat al tineretului de azi, în adevărata

(Continuare în pag. 2-a)

Alţi generali români distinşi de Fuehrer

La 18 Octombrie 1941, generalul de armată aviator Löhr, la postul său de comandă, a remis în numele Führerului şi comandant suprem al armatei germane, Adolf Hitler, d-lor general de escadră aviator Enescu Ramiro şi general de escadră Celăreanu Constantin, ordinul „Crucea de Fer" clasa II-a şi clasa I-a.

M. S. REGELE MIHAI I FELICITAT DE PREŞEDINTELE DE CONSILIU AL SLOVACIEI

Cu ocazia aniversării zilei de naştere a Majestăţii Sale Regelui Mihai I, Excelenţa Sa dr. Adalbert Tuka, preşedintele consiliului de miniştri şi ministrul afacerilor străine al Slovaciei, a adresat d-lui prof. Mihai A. Antonescu următoarea telegramă:

„Excelenţei Sale
D-lui MIHAI ANTONESCU
Preşedintele Consiliului şi ministru al Afacerilor Străine

Rog pe Excelenţa Voastră de a se face interpretul felicitărilor mele pe lângă Majestatea Sa.

TUKA
Preşedintele Consiliului şi ministru afacerilor străine al Slovaciei"

D. prof. Mihai A. Antonescu a răspuns după cum urmează:

„Excelenţei Sale
Dr. ADALBERT TUKA
Preşedintele Consiliului de miniştri şi ministrul afacerilor străine al Slovaciei

Majestatea Sa mă însărcinează să vă exprim via Sa gratitudine pentru felicitările al căror interpret m'aţi făcut.

Cu expresia sinceră a sentimentelor mele credincioase.

MIHAI ANTONESCU

Bolşevicii au aruncat în luptă toată artileria

Berlin, 28 (Rador). — Bolşevicii au aruncat în ultimele zile în luptă, dar fără succes, în cursul contraatacurilor pe care le-au dat în zona centrală a frontului, toată artileria de care mai dispuneau şi numeroase care blindate.

Numai într'un singur sector, ocupat de o divizie de infanterie germană, au fost făcuţi în ziua de 25 Octombrie mai multe sute de prizonieri, iar 33 de care blindate sovietice şi 36 de tunuri au fost capturate sau nimicite.

O divizie germană blindată a distrus în aceiaşi zi 8 tunuri antiaeriene sovietice de calibrul cel mai mare, 15 tunuri antitanc şi o mare cantitate de muniţii, aflată pe autocamioane.

In ziua de 26 Octombrie au fost nimicite în aceiaşi zonă 6 care blindate sovietice.

Şi în zona Kalinin au fost respinse atacuri disperate ale inamicului, pricinuindu-i-se mari pierderi.

Prizonierii făcuţi în acest sector afirmă că Stalin ar fi ameninţat că va da ordin să fie împuşcaţi toţi comandanţii trupelor sovietice, care lupta aici, dacă nu recucereso oraşul Kalinin până în ziua de 27 Octombrie.

Tuburile obuzelor unei baterii grele sovietice care a căutat zadarnic să oprească înaintarea românească. (P. P.)

Trupul lui Lenin a fost transportat la Ulianov

Stockholm 28 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:

Ziarele suedeze află dela corespondenţii lor din Rusia Sovietică că trupul îmbălsămat al lui Lenin, care a fost îndepărtat dela Moscova cu câteva zile înainte de fuga guvernului sovietic din capitală, a fost transportat la Ulianov, localitate în care s'a născut dictatorul roşu.

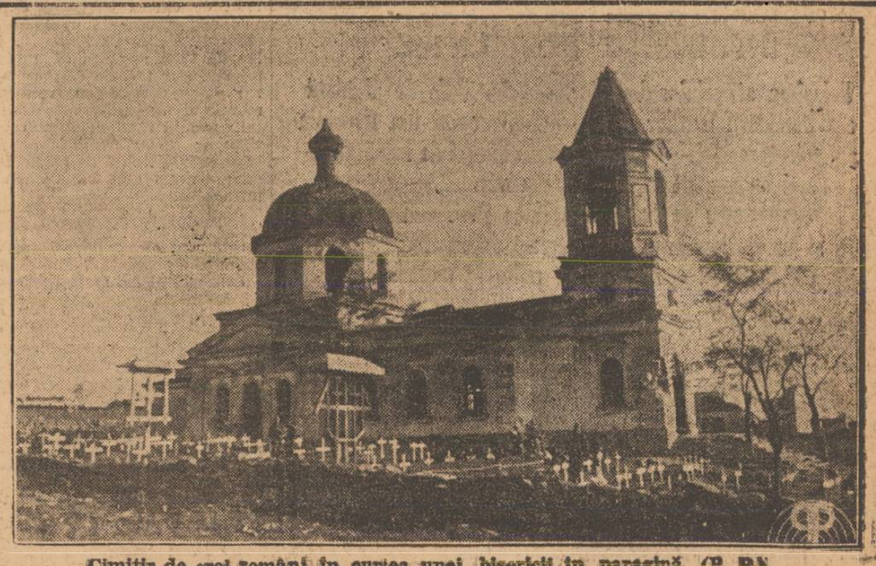

Cimitir de eroi români în curtea unei biserici în paragină. (P. P.)